

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 700/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou, Floriánska 16, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 41Do/1/2023 z 26. júna 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“), ktorým v konaní podľa zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „DSP“) bolo zrušené rozhodnutie disciplinárneho senátu (ďalej len „DS“) a podľa zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) bola uznaná vinnou zo závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch. Za to jej bolo uložené disciplinárne opatrenie (odvolanie z funkcie sudcu).

II.

2. Proti sťažovateľke bol podaný disciplinárny návrh za skutok, ktorého sa mala dopustiť tak, že 25. augusta 2022 o 11.37 h počas plnenia funkčných povinností sudcu v kancelárii súdu mala podľa dychovej skúšky v krvi 2,31 ‰ alkoholu. DS rozhodnutím z 11. októbra 2022 uznal sťažovateľku vinnou zo závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu,

pričom v opise skutku doplnil, že sťažovateľka 25. augusta 2022 od 11.11 h do 11.14 h elektronicky podpísala osem rozhodnutí.

3. Proti tomu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom okrem iného uviedla, že až po podpísaní ôsmich rozhodnutí pri štúdiu spisu požila alkohol a potom bola vykonaná dychová skúška. Uviedla, že v jej prípade nie je zrejmé, aký je rozdiel medzi skutkovou podstatou podľa § 116 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch (prítomnosť na pracovisku pod vplyvom alkoholu) a § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch (výkon funkcie sudcu počas pracovného dňa pod vplyvom alkoholu). Zdôraznila, že v čase skutku nevykonávala právomoci sudcu. Preto sa dopustila len disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch.

4. Na odvolanie sťažovateľky NSS ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom rozhodnutie DS zrušil a nahradil ho vlastným rozhodnutím, ktorým sťažovateľku uznal vinnou z disciplinárneho previnenia, pričom skutok sťažovateľky upravil tak, že vypustil zmienku o podpise ôsmich rozhodnutí, čo nahradil zmienkou o tom, že sťažovateľka pod vplyvom alkoholu študovala súdny spis. Pred týmto rozhodnutím NSS nariadil verejné zasadnutie, na ktorom sťažovateľka zopakovala, že alkohol požila až po podpísaní rozhodnutí a potom študovala súdny spis. NSS zvýraznil, že v disciplinárnom návrhu pri opise skutku nebol údaj o podpisovaní súdnych rozhodnutí, no DS to doplnil. NSS však bol toho názoru, že nemožno vylúčiť, že sťažovateľka alkohol požila po podpísaní rozhodnutí a pred dychovou skúškou. Preto vzhľadom na to, že v disciplinárnom návrhu nebol skutok vymedzený aj podpisovaním rozhodnutí, postupoval podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

5. K tomu, že štúdium spisu nie je výkonom funkcie sudcu NSS, uviedol, že ide o reštriktívny výklad sťažovateľky, ktorý je v rozpore s účelom právnej úpravy postavenia a povinností sudcu. Pod pojmom výkon súdnictva podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch treba rozumieť riadne vykonávanie úkonov, ktoré bezprostredne súvisia s výkonom súdnictva na pracovisku. Preto výkonom funkcie sudcu je každá činnosť, ktorú sudca vykonáva v určenom čase v priestoroch súdu, ktorá bezprostredne smeruje alebo priamo súvisí s vybavovaním úloh v rámci výkonu právomocí súdu. Ide tak o aktivitu, ktorá má vecnú, miestnu a časovú väzbu na rozhodovanie. Takouto činnosťou je aj štúdium spisu. Preto nebol dôvod posúdiť konanie sťažovateľky podľa § 116 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch, keďže nešlo len o prítomnosť na pracovisku pod vplyvom alkoholu, ale podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch, keďže štúdium spisu v pracovnej dobe je výkonom funkcie sudcu. Podľa NSS ak by sudca mohol študovať spis pod vplyvom alkoholu a výsledky takéhoto štúdia by boli podkladom pre jeho rozhodovanie alebo iný postup, ťažko by to bolo možné označiť za riadny výkon funkcie.

III.

6. Sťažovateľka vychádza z toho, že v disciplinárnom návrhu bol jej skutok opísaný inak, teda že pod vplyvom alkoholu mala podpisovať rozhodnutia, no nie študovať spis. Podľa sťažovateľky NSS rozhodol v rozpore s § 13 ods. 1 DSP, podľa ktorého disciplinárne konanie sa začína na návrh. Pre skutok, za ktorý bola uznaná vinnou, však návrh podaný nebol. NSS rozhodol v rozpore s § 19 ods. 2 DSP, pretože nerozhodol o skutku opísanom v návrhu

na začatie disciplinárneho konania tak, aby skutok bol dostatočne konkretizovaný a nemohol byť zamenený s iným skutkom. Okrem toho NSS rozhodol aj v rozpore s právom na obhajobu podľa § 2 ods. 9 Trestného poriadku a v rozpore s § 122 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého obvinenému musí byť daná možnosť podrobne sa k obvineniu vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť skutočnosti, ktoré obvinenie oslabujú alebo vyvracajú, a ponúknuť o nich dôkazy.

7. Sťažovateľka pripúšťa, že na verejnom zasadnutí uviedla, že pod vplyvom alkoholu študovala spis, no takto jej skutok v návrhu vymedzený nebol. Pripúšťa, že v priebehu konania a dokazovania sa môžu skutkové okolnosti opísané v návrhu vykonaním dokazovania zmeniť, no len do rozhodnutia DS, keďže je dôležité pre posúdenie prekážky veci začatej a zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Namietla, že k otázke štúdia spisu pod vplyvom alkoholu nebolo vykonané žiadne dokazovanie a takýto skutok nebol predmetom návrhu a ani dokazovania, či už v konaní pred DS alebo na verejnom zasadnutí NSS. Napokon namietla, že štúdium spisu nie je výkonom funkcie sudcu. Zdôrazňuje, že ako obvinená mohla uvádzať akékoľvek, aj nepravdivé skutočnosti. To, že študovala spis, uviedla len preto, že skutok sa podľa návrhu mal stať v pracovnom čase. Preto si myslela, že bude lepšie, ak uvedie, že po podpísaní rozhodnutí vôbec niečo robila.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Z argumentácie sťažovateľky, v ktorej absentuje podrobnejšia ústavnoprávna diferenciácia vo vzťahu k viacerým namietaným ustanoveniam ústavy a dohovoru, nemožno dospieť k záveru o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) dohovoru.

9. Nesprávne je východisko sťažovateľky, podľa ktorého bol jej skutok v návrhu opísaný inak, teda že pod vplyvom alkoholu mala podpisovať rozhodnutia, nie študovať spis. Disciplinárny návrh ani jeden z uvedených prvkov konania sťažovateľky neobsahuje a vychádza len z toho, že pod vplyvom alkoholu vykonávala funkciu sudcu na pracovisku a v pracovnom čase. Okrem toho disciplinárny návrh opisuje okolnosti, ktorá viedli k tomu, že sťažovateľka bola vyzvaná na to, aby sa podrobila dychovej skúške. K doplneniu opisu skutku o prvok podpisovania rozhodnutí došlo až v rozhodnutí DS, pričom tento prvok bol v disciplinárnom návrhu súčasťou opisu skutočností, ktoré viedli k tomu, že sťažovateľka bola vyzvaná na dychovú skúšku. Rovnako nie je správne východisko sťažovateľky o tom, že tvrdenia o štúdiu spisu uviedla až v odvolaní proti rozhodnutiu DS. Tak tomu nie je. Sťažovateľka už na ústnom pojednávaní pred DS vypovedala tak, že po príchode do práce si uvarila kávu, elektronicky podpisovala rozhodnutia a následne si otvorila spis, ktorý začala čítať a bezprostredne na to jej dali „fúkať“.

10. Preto nemožno dospieť k dôvodnosti záveru sťažovateľky, podľa ktorého bola uznaná vinnou za skutok, pre ktorý nebol podaný návrh. Tak tomu nie je, keďže všetky prvky jej konania, tak ako sú uvedené či už v rozhodnutí DS, alebo rozsudku NSS, boli uvedené aj v disciplinárnom návrhu. Preto nemohlo dôjsť k zámene skutku, ktorého totožnosť je zrejmá z označenia miesta, času

a spôsobu jeho spáchania. Rovnako nemožno dospieť k záveru o porušení práva na obhajobu. Sťažovateľka sa k návrhu vyjadrila a sama vo svojej výpovedi uviedla, že po podpísaní rozhodnutí študovala súdny spis a v tom čase do jej kancelárie vstúpili osoby, ktoré ju následne vyzvali na dychovú skúšku. To, že sťažovateľka vo svojej výpovedi uviedla skutočnosti, ktoré v návrhu neboli uvedené, nemožno považovať za porušenie jej práva na obhajobu. Naopak, šlo o jeho realizáciu, keď jej bola daná možnosť opísať skutočnosti, ktoré boli predmetom obvinenia a z ktorých nepochybne vyplynulo, že pod vplyvom alkoholu na pracovisku a v pracovnom čase študovala súdny spis.

11. K tomu treba doplniť, že k uvedeniu týchto skutočností došlo v konaní pred rozhodnutím DS v rámci výpovede sťažovateľky. Preto sa nemožno stotožniť s tvrdením sťažovateľky, že by k zmene týchto skutkových zistení došlo po rozhodnutí DS. Treba len zopakovať, že doplnenie skutočností zistených z výpovede sťažovateľky, tak ako boli potvrdené aj v jej prednese na verejnom zasadnutí NSS, nebolo spôsobilé viesť k nemožnosti identifikácie jej skutku alebo zámeny s iným jej skutkom.

12. Napokon je nedôvodná námietka sťažovateľky o tom, že štúdium spisu nie je výkonom funkcie sudcu. K tomu treba uviesť, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O tom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa všeobecný súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Tak tomu v prípade sťažovateľky nie je, keďže záver NSS, podľa ktorého výkonom funkcie sudcu je každá činnosť (teda aj štúdium spisu), ktorá bezprostredne smeruje alebo priamo súvisí s vybavovaním úloh v rámci výkonu právomocí súdu, nie je zjavne mylný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu